SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:923

av Louise Thunström (S)

Postcovid

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av ett nationellt ansvar för postcovid och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För de flesta av oss är coronapandemin numera ett minne. Vi minns den, men vi är glada att den är över och livet rullar på ungefär som före pandemin, med arbete, resor mm. Men människor smittas fortfarande av covid och upprepade infektioner kan leda till ökad risk att drabbas av postcovid, trots att infektionen varit lindrig.

Postcovid är ett tillstånd med långvariga symtom efter infektion med SARS-CoV-2. Vanliga symtom är bland annat extrem trötthet, smärta, långvarig feber, koncentrations- och minnessvårigheter, huvudvärk, hjärtklappning och störningar i nervsystemet. Många drabbas också av ansträngningsutlöst symtomförsämring, vilket innebär att även mindre fysisk eller mental ansträngning kan leda till kraftig försämring. Även sjukdomarna POTS och ME/CFS har samband med postcovid.

Ungefär 300 000 människor i Sverige lever med postcovid. Av dem har 150 000 personer så allvarliga symtom att de inte klarar av att arbeta eller leva ett vanligt liv med vänner, familj och fritidssysselsättningar. Postcovid uppfyller kriterierna för att vara en folksjukdom.

Barn och unga med postcovid är en särskild utsatt grupp. Sjukdomen kan innebära att de inte längre orkar gå i skolan, träffa vänner eller delta i fritidsaktiviteter. Flera vittnar om att vårdens och skolans bristande kunskaper har lett till att deras svårigheter misstolkats som bristande motivation eller skolk.

Minst 10 000 barn och ungdomar i Sverige uppskattas vara drabbade av postcovid men uppgifterna är osäkra och visar på behovet av bättre nationell statistik.

Många av de som är sjuka upplever att de inte får hjälp eller ens blir trodda när de berättar om sina symptom. I en undersökning från Svenska Covidföreningen uppgav 68 procent av de svarande att de hade känt sig misstrodda av vårdpersonal och 63 % har känt skam för att de är sjuka.

Postcovid är en folksjukdom som innebär ett stort lidande för de drabbade. Men det innebär också stora kostnader för samhället. Uppskattningsvis 25 miljarder kr per år i vårdkostnader, försämrad livskvalité och förlorad arbetsförmåga.

Det krävs nu ett samlat nationellt ansvar för vård, bättre stöd till barn och ungdomar, anpassningar inom arbetslivet och socialförsäkringssystemet, ökad forskning och ett förebyggande arbete.

Louise Thunström (S)